

SAKARYA
ÜNİVERSİTESİ
TÜRKMER

2026 / Şubat Ayı Türk Dünyası Gündemi

 turkmer.sakarya.edu.tr

Türk Devletleri Teşkilatı - Azerbaycan - Kazakistan - Özbekistan -
Kırgızistan - KKTC - Macaristan - Türkmenistan

Azerbaycan Cumhuriyeti

Şubat Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

Aliyev ve Paşinyan'a “2026 Zayed İnsan Kardeşliği Ödülü” Verildi

Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev ile Ermenistan Başbakanı Nikol Paşinyan, Azerbaycan ile Ermenistan arasında sağlanan barış sürecine katkıları dolayısıyla “2026 Zayed İnsan Kardeşliği Ödülü” verildi.

Birleşik Arap Emirlikleri'nin (BAE) başkenti Abu Dabi’de 4 Şubat’ta düzenlenen ödül törenine, BAE Devlet Başkanı Muhammed bin Zayid Al Nahyan da katıldı.

Törende, Aliyev ve Paşinyan'a Azerbaycan ile Ermenistan arasında sağlanan barış sürecine katkıları dolayısıyla 2026 Zayed İnsan Kardeşliği Ödülü takdim edildi.

Ödül töreninde konuşan liderler “her şey geçmişte kaldı” vurgusuyla halklarına çağrıda bulundu.

Azerbaycan ve ABD, Stratejik Ortaklık Şartı İmzaladı

ABD Başkan Yardımcısı JD Vance 10 Şubat'ta resmi temaslarda bulunmak için geldiği Azerbaycan'da Cumhurbaşkanı İlham Aliyev ile başkent Bakü'de görüşmesinin ve “Azerbaycan Hükümeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti Arasında Stratejik Ortaklık Şartı”na imza atmasının ardından açıklamalarda bulundu.

Azerbaycan'ın ana karasıyla Nahçıvan Özerk Cumhuriyeti arasında bağlantıyı sağlayacak Uluslararası Barış ve Refah İçin Trump Rotası (TRIPP [Zengezur Koridoru]) üzerinde uçan ilk kişilerden biri olduğunu kaydeden Vance, “Umudumuz, Azerbaycan ile Ermenistan arasındaki bu olağanüstü barış anlaşmasının gerçekten kalıcı olmasını sağlayacak türden ekonomik, doğal kaynaklar ve kritik mineraller alanında bir iş birliği kurulmasıdır.” ifadelerini kullandı.

Anlaşmaya göre TRIPP üzerine teknolojik destek sağlanacağı belirtildi.

Azerbaycan Sivil Toplum Temsilcileri Ermenistan'da Temaslarda Bulundu

Ermenistan basınında 13 Şubat'ta yayınlanan habere göre, aralarında çeşitli düşünce kuruluşu ve sivil toplum temsilcilerinden oluşan heyet, kara sınırından Ermenistan'a geçti.

Heyet, “Barış Köprüsü” diye isimlendirilen girişim çerçevesinde iki gün boyunca Ermeni sivil toplum temsilcileriyle toplantılar gerçekleştirdi.

Azerbaycan ile Ermenistan arasında devam eden barış süreci kapsamında iki ülke sivil toplum temsilcilerinin karşılıklı ziyaretlerini öngören “Barış Köprüsü” girişimi başlatılmış ve 2025'te ilk ziyaretler gerçekleştirilmişti.

C6 Ülkeleri, Bakü’de Stratejik Diyalog Konferansında Bir Araya Geldi

20 Şubat tarihindeki habere göre, Azerbaycan Uluslararası İlişkiler Merkezi, Bakü’de “C6: Tek Bölge, Ortak Gelecek - Stratejik Diyalogun Güçlendirilmesi” başlıklı uluslararası bir konferans düzenledi. Etkinlikte C6 formatındaki ülkelerden uzmanlar ve düşünce kuruluşlarının temsilcileri yer aldı. Toplantıda bölgesel iş birliğinin güçlendirilmesi, stratejik diyalogun genişletilmesi ve mevcut jeopolitik koşullarda sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması konuları ele alındı. Konferansta, ulaştırma ve lojistik bağlantılar, ekonomik iş birliği, enerji güvenliği, sürdürülebilir kalkınma ve bölgesel güvenlik konularına özel önem verildi.

Hocalı Katliamı'nın 34. Yıldönümü

26 Şubat'ta Hocalı Katliamı'nda hayatını kaybedenler Azerbaycan'ın meydanlarında anıldı. Törenlere Cumhurbaşkanı İlham Aliyev katılarak konuşmalar gerçekleştirdi.

Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin (SSCB) dağılma sürecine girmesiyle birlikte Ermenistan'ın Azerbaycan topraklarına yönelik artan talepleri, 1991 yılının sonlarına doğru stratejik bir duruma evrilmiştir. Bu dönemde Ermeni güçleri, bölgenin tek havalimanına ev sahipliği yapması bakımından kritik bir lojistik öneme sahip olan Hocalı'yı hedef almıştır. Kuşatma öncesinde yaklaşık 11 bin kişinin ikamet ettiği kentte, çatışmaların şiddetlenmesiyle nüfus 3 bin seviyelerine kadar gerilemiştir. Stratejik konumu ve ulaşım imkanları nedeniyle hedef seçilen Hocalı, 1991 yılının son günlerinde yoğun bir işgal girişimiyle karşı karşıya kalmıştır.

Kazakistan Cumhuriyeti

Şubat Ayı Gündemi

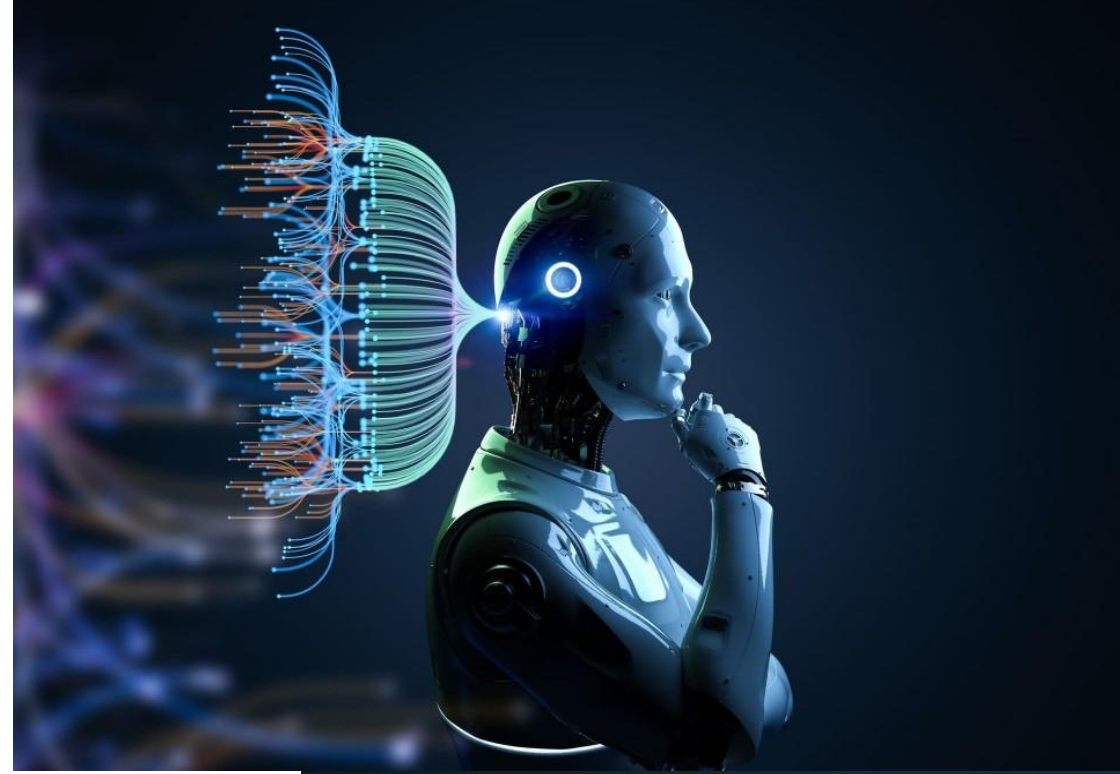
Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

Kazakistan Tüm Türk Lehelerini Kapsayan Bir Yapay Zeka Modelini Duyurdu

1 Şubat tarihinde yayınlanan habere göre; Nazarbayev niversitesi ve Tl-Qazyna Ulusal Merkezi uzmanları tarafından geliştirilen “Issyk-1” adlı yapay zeka modeli tamamlandı.

Modelin, Adriyatik’ten in Seddi’ne uzanan coğrafiyada konuşulan 40’tan fazla Türk lehçesini tanıma ve analiz etme kapasitesine sahip olduğu bildirildi. Issyk-1’in; Kazak Türkçesi başta olmak üzere Kırgız, Tatar, Azerbaycan Türkçesi, zbek, Uygur ve Başkurt lehçelerini kapsadığı belirtildi.

Aynı zamanda yetkililer, bu projenin Türk dillerinin dijital alanda doğrudan ve etkin kullanımını hedeflediğini, bunun kültürel verilerin korunması ve teknolojik bağımsızlık açısından stratejik önem taşıdığını vurguladı.

Kazakistan ve Türkiye Arasında Stratejik Planlama Toplantısı

Kazakistan Dışişleri Bakanı Yermek Koşerbayev ile Türkiye Dışişleri Bakanı Hakan Fidan, 2 Şubat'ta Ankara'da Türkiye-Kazakistan Ortak Stratejik Planlama Grubu (OSPG) 8. Toplantısı kapsamında bir araya geldi.

İki bakanın eş başkanlığında gerçekleştirilen toplantının ardından, Türkiye ile Kazakistan dışişleri bakanlıkları arasında 2026-2027 dönemini kapsayan İşbirliği Planı imzalandı. Toplantıda, iki ülke arasındaki stratejik iş birliğinin güçlendirilmesine yönelik adımlar ele alındı.

Kazakistan ve Pakistan Arasında Stratejik Ortaklık

Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım Cömert Tokayev, 3 Şubat'ta Pakistan'a resmi ziyaret gerçekleştirdi. Tokayev, Pakistan'ın başkenti İslamabad'da Pakistan Cumhurbaşkanı Şahbaz Şerif ile bir araya geldi.

Görüşmede Tokayev, bu ziyaretinin Pakistan'a ilk resmi ziyareti olduğunu belirterek iki ülke arasındaki tarihi dostluk ve stratejik iş birliğine vurgu yaptı.

Temasların ardından iki lider, Kazakistan ile Pakistan arasında stratejik ortaklığın kurulmasına ilişkin ortak bildiriye imzaladı. Ayrıca petrol, madencilik ve denizcilik başta olmak üzere çeşitli alanlarda iş birliğini kapsayan toplam 37 anlaşmaya imza atıldı.

Tokayev'den Dil Düzenlemesi: Rusça'nın “Eşit Resmi Dil” Statüsü Kaldırılıyor

9-10 Şubat tarihlerinde yayımlanan haberlere göre; Kasım Cömert Tokayev tarafından ülkedeki anayasa değişikliğine ilişkin taslak kamuoyuna sunuldu. Taslağa göre, Kazakça'nın tek devlet dili olarak belirlenmesi, Rusça'nın “eşit resmi dil” statüsünün kaldırılması ve Rusça'nın Kazakça'nın yanında resmi kullanımına izin verilmesi öngörülmektedir.

Buna ek olarak Kazakistan Cumhurbaşkanı Başdanışmanı Erlan Karin, Kazakistan'ın yalnızca bir resmi dili olduğunu ve bunun Kazak Dili olduğunu ifade etti. Karin, devlet var oldukça Kazak Dili'nin konumunu kaybetmeyeceğini ve başka bir devlet dili bulunmayacağını vurguladı.

Kazakistan'da Yeni Anayasa için Mart Ayında Referandum Yapılacak

12 Şubat tarihinde yayınlanan habere göre; Kazakistan'da anayasa değişikliği süreci yeni bir aşamaya geçti. Hazırlanan taslak kamuoyuyla paylaşıldı ve Cumhurbaşkanı Kasım Cömert Tokayev, 11 Şubat 2026 tarihli kararnameyle yeni anayasanın 15 Mart 2026'da referanduma sunulmasına karar verdi.

Anayasada yapılan değişikliklerin, ülkenin siyasi yapısını yeniden düzenlemeyi ve yapay zeka çağında sosyo-ekonomik kalkınmayı desteklemeyi hedeflediği ifade edildi.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC)

Şubat Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

Türkiye'den BM Barış Gücü Kararına Eleştirisi

2 Şubat tarihli habere göre Türkiye Cumhuriyeti Dışışleri Bakanlığı, Birleşmiş Milletler Barış Gücü'nün (UNFICYP) Kıbrıs'taki görev süresinin uzatılması kararına ilişkin açıklama yaptı. Açıklamada, karar alınırken Kıbrıs Türk tarafından görüş alınmamasının kabul edilemez olduğu vurgulandı.

Bakanlık ayrıca, BM Barış Gücü'nün KKTC'deki faaliyetlerinin Kıbrıs Türk makamlarının iyi niyeti sayesinde sürdürüldüğünü belirtti ve bu durumun dikkate alınması gerektiğini ifade etti.

T.C.
DİŞİŞLERİ BAKANLIĞI

Cumhurbaşkanlığı Yunanca Sitesi Devreye Girdi

12 Şubat tarihli habere göre KKTC Cumhurbaşkanlığı'nın resmi internet sitesine Türkçe ve İngilizce'nin yanı sıra Yunanca dil seçeneği de eklendi.

Yeni uygulamayla Kıbrıs'taki iki toplum arasında doğrudan bilgi akışının güçlendirilmesi hedefleniyor.

KKTC Cumhurbaşkanı Erhürman: BM İle Temaslar Artırılacak

11 Şubat'ta KKTC Cumhurbaşkanı Tufan Erhürman, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri António Guterres ile New York'ta bir görüşme gerçekleştirdi. Görüşmenin ardından açıklama yapan Erhürman, Birleşmiş Milletler'in Kıbrıs meselesini yakından takip ettiğini ve iki taraf arasında daha sık temas kurulması yönünde mutabakat sağlandığını belirtti.

Görüşmede, Kıbrıs sorununun çözümüne yönelik süreç ve taraflar arasında atılabilecek yeni adımlar ele alındı. Erhürman, Kıbrıs Türk halkına uygulanan siyasi ve ekonomik izolasyonların kaldırılması gerektiğini de vurguladı.

Limasol Şehitleri Düzenlenen Törenle Anıldı

13 Şubat tarihinde Kıbrıs Türk halkının 1964 yılında Limasol'da verdiği direnişte hayatını kaybeden şehitler, Girne'de bulunan Limasol-Girne Şehitleri ve Özgürlük Anıtı önünde düzenlenen törenle anıldı. Törende çelenkler sunuldu, saygı duruşunda bulunuldu ve İstiklal Marşı okundu.

Anma programına askeri yetkililer, sivil toplum temsilcileri, öğrenciler ve vatandaşlar katılırken, konuşmalarda Kıbrıs Türk halkının varoluş mücadelesinde hayatını kaybeden şehitlerin unutulmayacağı vurgulandı.

Erhürman: ABD ve İsrail'in İran'a Saldırıları Kalıcı Barış İçin Risk Oluşturuyor

28 Şubat tarihinde Tufan Erhürman, ABD ve İsrail'in İran'a yönelik saldırılarının bölgede kalıcı barış ve istikrar açısından ciddi riskler oluşturduğunu belirtti. Erhürman, yaptığı açıklamada Orta Doğu'da artan gerilimin hem bölgesel hem de küresel güvenlik açısından endişe verici olduğunu ifade etti.

Erhürman yaptığı açıklamada, daha fazla sivilin hayatını kaybetmemesi için tarafların bir an önce diplomatik çözüme yönelmesi gerektiğini söyledi.

Kırgız Cumhuriyeti

Şubat Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

Bişkek, Stratejik B5+1 İş Forumuna Ev Sahipliği Yapıyor

4 řubat tarihinde, Orta Asya űlkeleri ile Amerika Birleřik Devletleri'nden iř dűnyası temsilcilerini ve devlet kurumlarını bir araya getiren B5+1 İř Forumu, Biřkek'te iki gűn sűrecek oturumlarla açıldı. C5+1 diplomatik platformunun iř dűnyası ayađı olarak kabul edilen bu forum; űzel sektűrűn ekonomik reformlardaki rolűnű pekiřtirmeyi ve bűlgesel iř birliđini gűçlendirmeyi hedeflemektedir. 2024 yılında Almatı'da gerçekleřtirilen ilk forumda sunulan 21 tavsiyenin gűncel durumunun deđerlendirildiđi etkinlikte, 2026 yılı için tarım, bankacılık, kritik mineraller, e-ticaret, ulařım-lojistik ve turizm űncelikli iř birliđi alanları olarak belirlendi. Bűlgesel yatırım iklimini geliřtirmeyi amaçlayan forum kapsamında, űzel sektűrűn stratejik tavsiyeleri ile hűkűmetlerin ekonomik űncelikleri arasında eř gűdűm sađlanmasına yűnelik űst dűzey műzakereler gerçekleřtirildi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Kırgızistan Parlamentosu Başkanı Turgunbek Uulu'yu Kabul Etti

10-11 Şubat tarihinde Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Kırgızistan Parlamentosu Başkanı Turgunbek Uulu'yu Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde kabul etti. Görüşmede, iki ülke arasındaki ikili ilişkilerin geliştirilmesi ve stratejik ortaklığın derinleştirilmesine yönelik konular kapsamlı bir şekilde ele alındı.

Ayrıca, Türk lehçeli devletler arasındaki bağların güçlendirilmesi hedefleri doğrultusunda Türk Devletleri Teşkilatı ve TÜRKPA çerçevesindeki iş birliğine dikkat çekilerek, bu yıl Bişkek'te düzenlenmesi beklenen TÜRKPA toplantısına ilişkin hazırlıklar değerlendirildi. Cumhurbaşkanı Erdoğan ise Kırgızistan ile olan kardeşlik ve dostluk ilişkilerine büyük önem verdiğini belirterek, bu resmî ziyaretin iki ülke arasındaki projelere yeni bir ivme kazandıracığını ve Kırgızistan'ın kalkınmasına yönelik desteğin kararlılıkla süreceğini ifade etti.

Kırgızistan- Kazakistan Arasında Ticari Koridor ve Altyapı Mutabakatı

Kırgızistan Dışişleri Bakanı Jeenbek Kulubay Uulu ile Bişkek'e resmî bir ziyaret gerçekleştiren Kazakistan Dışişleri Bakanı Ermek Koşerbay Ulı arasında 13 Şubat tarihinde gerçekleşen görüşmede, iki ülke sınırında bir endüstriyel ticaret-lojistik kompleksinin inşa edilmesi kararlaştırıldı. Dış politika kurumlarının başkanları; siyasi, ticari-ekonomik, su-enerji ve kültürel-insani alanlardaki ikili iş birliğinin mevcut durumunu kapsamlı bir şekilde ele alırken, Almatı bölgesinde bir toptan dağıtım merkezinin kurulması ve "Issık-Göl – Almatı" alternatif karayolunun yapılması gibi stratejik altyapı projelerini değerlendirdi

Ayrıca, sınır kapıları ile köprülerin modernizasyonu hususunda görüş alışverişinde bulunan taraflar, uluslararası platformlarda karşılıklı destek sağlama kararlılıklarını teyit ederek eğitim, sağlık ve gençlik politikaları aracılığıyla kültürel bağları genişletme iradelerini ortaya koydu.

Kırgızistan'ın Yenilenebilir Enerji Hamlesi: Issık Göl'de Dev Güneş Santrali Yatırımları

Kırgızistan Bakanlar Kurulu Başkanı Adılbek Kasımalı Uulu, 20 Şubat tarihinde Issık Göl bölgesindeki büyük ölçekli yenilenebilir enerji projelerini yerinde inceledi. İncelemeler kapsamında, Toru-Aygır köyünde inşaatı %80 oranında tamamlanan ve yıllık 600 milyon kilovatsaat elektrik üretmesi beklenen 100 megavat kapasiteli “Bişkek Solar” güneş santrali projesinin ilerleyişi hakkında bilgi aldı. Eş zamanlı olarak Kızıl-Örük köyünde Vietnam merkezli “Rox Energy Global” tarafından yürütülen ve toplam 1,4 milyar dolarlık yatırımla hayata geçirilecek olan 1.900 megavat kapasiteli “Issık Göl-1” projesinin detayları değerlendirildi. Üç aşamada tamamlanarak yıllık 3,6 milyar kilovatsaat çevre dostu enerji üretmesi planlanan bu dev tesisin, 2028 yılına kadar tamamen devreye alınması hedeflenmektedir. Kasımalı Uulu, projelerin öngörülen takvimden daha hızlı ilerlemesinden ve yatırımcıların bölgeye gösterdiği ilgiden duyduğu memnuniyeti dile getirdi.

Türk Şirket Kırgızistan'da Sulama Sistemlerinin Üretileceği Bir Fabrika Kuracak

26-27 Şubat tarihli habere göre, Türkiye merkezli "Akplas Plastik Sanayi ve Ticaret A.Ş." şirketi, Kırgızistan'ın Çüy bölgesinde damla ve yağmurlama sulama ekipmanları üretecek modern bir fabrika kurmayı planladığını duyurdu. Kırgızistan Ekonomi Bakanlığı tarafından paylaşılan bilgilere göre, Ak-Suu kırsal yerleşimi sınırları içerisindeki 10 hektarlık arazi üzerine inşa edilecek bu üretim kompleksi; polimer borular, bağlantı parçaları ile su filtrasyon ve arıtma sistemleri üzerine uzmanlaşacaktır. Kırgızistan'ın ticaret temsilciliği ve Tarım Bakanlığı eş güdümünde yürütülen bu projenin, tarım sektöründe su tasarrufu sağlayan teknolojilerin yaygınlaşmasına ve su kaynaklarının kullanım verimliliğinin artırılmasına imkân tanınması hedeflenmektedir.

Macaristan Cumhuriyeti

Şubat Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

Dünyanın En Büyük Harry Potter Sergisi Macaristan'da Düzenlendi

9 Şubat ile 1 Mayıs tarihleri arasında Budapeşte'de dünyanın en büyük Harry Potter sergisi düzenlendi. “Harry Potter: Sergi” ismi ile hazırlanan programda J.K. Rowling'in yazmış olduğu kitaplardan türetilen filmler, diziler, bilgisayar oyunları gibi pek çok içerik sunuldu. Kostümler, mekanik dekorlar, dijital oyunlar ile kalabalık bir kitlenin ilgisini çekti. Sergi açılmadan 42,500 bilet satıldı.

Macaristan Kültür ve İnovasyon Bakanı Balázs Hankó serginin açılışına katıldı. Harry Potter kitaplarının Macar gençleri için değerini aktardı. Ayrıca eserlerin sunduğu kahramanlık, sadakat gibi değerlere değindi.

Macaristan ve Azerbaycan Arasında Enerji İş Birliği

12 Şubat'ta Azerbaycan Enerji Bakanı Perviz Şahbazov ile Macaristan'ın Bakü Büyükelçisi Tamas Torma arasında gerçekleşen görüşmede, iki ülke arasındaki stratejik enerji iş birliğinin derinleştirilmesine yönelik kararlar alındı.

Macaristan, Azerbaycan'ın işgalden kurtarılan bölgelerinin yeniden imarı ve yeşil enerjiye geçiş süreçlerinde aktif rol alma niyetini açıkça ifade etti. Bu kapsamda, Hazar Denizi ile Avrupa'yı birbirine bağlayacak olan Hazar–Karadeniz–Avrupa Yeşil Enerji Koridoru projesinin hayata geçirilmesi noktasında kapsamlı görüş alışverişinde bulunuldu.

Cami Projesine Karşı İmza Toplama Kampanyası

11 Şubat'ta yayınlanan habere göre Macaristan'ın Szombathely şehrinde Macar İslam Topluluğu tarafından bir cami ve toplum merkezi inşası projesi, bölgede geniş çaplı bir toplumsal muhalefete yol açtı.

Bölgedeki yaklaşık 120 kişilik Müslüman nüfusun (büyük çoğunluğu Türklerden oluşmaktadır) dini ihtiyaçlarını karşılaması için öngörülen bu girişim, “inanç ve beraberlik evi” olarak tanıtılsa da halk tarafından kültürel mirasa bir meydan okuma olarak algılandı. Projenin, Türk-Macar tarihindeki kritik dönüm noktası olan 1526 Mohaç Meydan Muharebesi'nin 500. yıldönümüne denk gelmesi, yerel halkta tarihsel hassasiyet sebebiyle olumsuz görüşler doğurdu.

Proje sürecinde şeffaflık eksikliği olduğu iddiasıyla eleştiriler artmakta. Hazırlanan protesto dilekçesi ise kısa sürede 10.000 imzaya ulaştı. İmzacılar, inşaat sürecinin derhal askıya alınmasını talep etmekte.

Mohaç Meydan Muharebesi - 1526

Bariş Kurulu'nun İlk Toplantısı

Washington D.C.'de düzenlenen Bariş Kurulu açılış toplantısında, Gazze şeridi'ne yönelik barış ve yeniden inşa planları açıklandı. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin 2803 sayılı kararıyla desteklenen yeni mekanizma, Gazze'nin silahsızlandırılması, teknokratik bir yönetimle yeniden inşası ve insani yardım süreçlerini denetlemeyi hedeflemekte.

Macaristan Başbakanı Viktor Orbán, mevcut uluslararası kuruluşların barışı korumada yetersiz kaldığını savunarak bu yeni girişimi stratejik bir gereklilik olarak nitelendirdi. Orta Doğu'daki istikrarsızlığın Avrupa güvenliği üzerindeki doğrudan etkisine dikkat çekti.

Orban: Avrupa'nın Geleceği “Belirsiz”

27 Şubat'ta Orbán, Budapeşte'de düzenlenen 12. Güneydođu Avrupa Ülkeleri Parlamento Başkanları Konferansı'nda konuşma yaptı. Avrupa Birliği'nin (AB) geleceğinin merkezietçi federalizm ile ulusal egemenlik arayışları arasındaki gerilim nedeniyle büyük bir belirsizlik içinde olduğunu ifade etti. Orbán'a göre mevcut krizin temelinde, Batı dünyasındaki liberal düzenin sona ermesi yatmaktadır. Uluslararası kurumlar ile sivil toplum kuruluşlarının devletlerin egemenliğini kısıtladığı dönemin kapanarak “vatansever devletler” çağının başladığını altını çizdi.

Ayrıca Orbán, Batı Balkan ülkelerinin AB üyeliği perspektifinin Ukrayna'daki savaş nedeniyle daraldığını belirtti. Bu ülkelere uzun süre birliğin dışında kalma ihtimaline karşı ulusal kalkınma stratejileri geliştirmelerini tavsiye etmiş ve Macaristan'ın her koşulda destekçi olacağını teyit etmiştir.

Macaristan Seçim Süreci ve Ukrayna Odaklı Siyasal Strateji

27 Şubat'ta Guardian gazetesinin yayınladığı analize göre Orbán ve partisi Fidesz, anketlerde ana muhalefet konumundaki Péter Magyar ve Tisza Partisi'nin gerisinde kalmaları üzerine stratejik bir iletişim kampanyası başlattı. Bu kampanyanın temel eksen, ülkenin ekonomik durgunluk ve hayat pahalılığı gibi iç sorunlarından ziyade, Ukrayna'nın ulusal güvenliğe yönelik bir tehdit olarak tanımlanmasıdır.

Yapılan araştırmalar, Macar kamuoyunda Ukrayna'ya verilen desteğin azaldığını ve Zelenskiy'nin popülaritesinin düştüğünü göstermektedir. Seçim yarışı; hükümetin “savaş ve güvenlik” temalı söylemi ile muhalefetin “hayat pahalılığı, yolsuzluk ve sosyal hizmetler” odaklı vaatleri arasında bir rekabete dönüşmüştür.

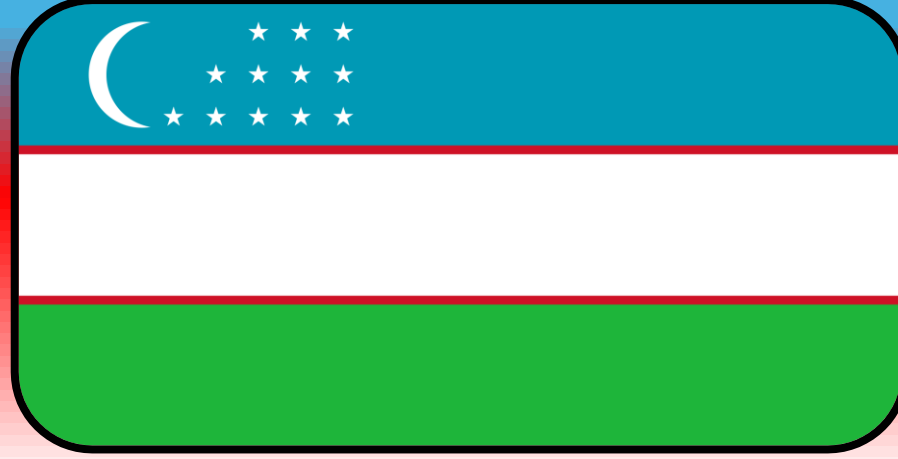

Macar Kadınlardan Uluslararası Barış Çağrısı

28 Şubat'ta Macaristan Parlamentosu'nda düzenlenen "Dünya Macar Kadınları Barış ve Dayanışma İçin" başlıklı bir konferans düzenlendi.

Konferansın sonunda 24 farklı ülkeden gelen 230 Macar kadın delege ortak bir barış bildirisi imzaladı. Bildiri ile Ukrayna'daki savaşın dördüncü yılındaki belirsizliklere ve Ukrayna'daki Macar azınlığın güvenlik risklerine dikkat çekildi.

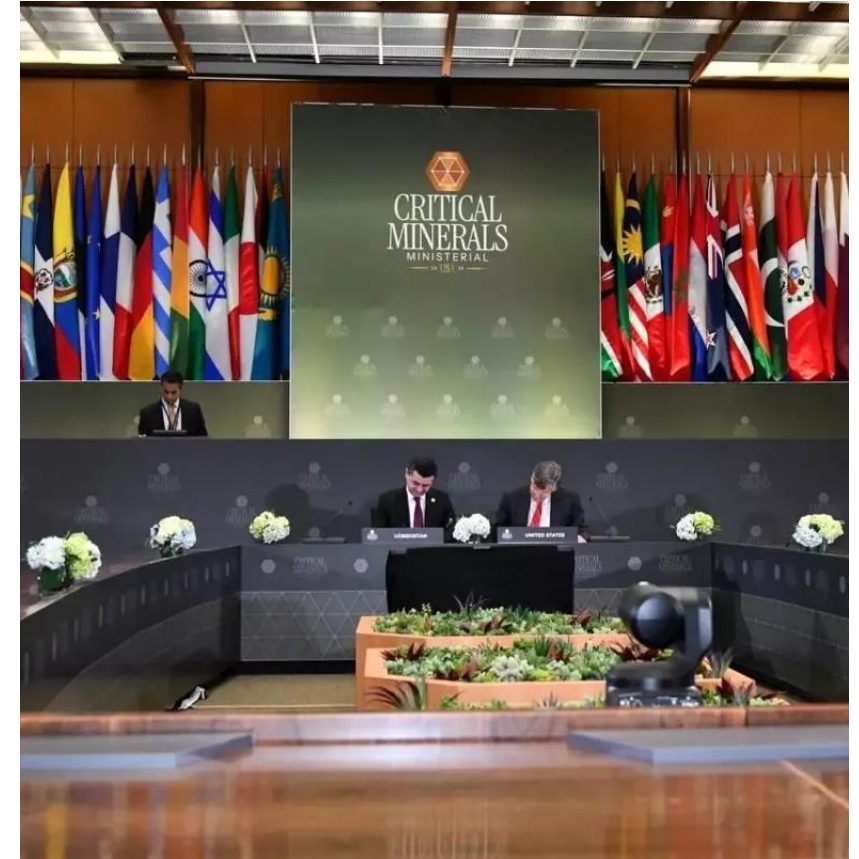
Özbekistan Cumhuriyeti

Şubat Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

Özbekistan ve ABD'den Kritik Mineraller Anlaşması

Özbekistan Dışışleri Bakanı Bahtiyor Saidov, 5 Şubat'ta ABD'nin başkenti Washington'da düzenlenen Kritik Mineraller Bakanlar Toplantısı'nda ABD Dışışleri Bakanı Yardımcısı Christopher Landau ile bir araya geldi. Toplantıda Özbekistan-ABD arasında "Kritik Mineraller ve Nadir Toprak Elementlerinin Madenciliği ile İşlenmesi Alanında Tedarik Güvenliğinin Sağlanmasına Yönelik Mutabakat Zaptı" imzalandı. Saidov yaptığı açıklamada "Kritik mineralleri sadece ekonomik fırsat değil aynı zamanda sorumlu ortaklık ve uzun vadeli sürdürülebilir kalkınma alanı olarak değerlendiriyoruz" ifadelerine yer verdi.

Şevket Mirziyoyev ve Şahbaz Şerif Ortak Bildirge İmzaladı

Özbekistan Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev, 5 Şubat tarihinde yayınlanan habere göre, Pakistan Başbakanı Şahbaz Şerif ile üst düzey Stratejik İşbirliği Konseyinde görüştü. Konseyin ilk toplantısının ardından ortak deklarasyon imzalandı. Deklarasyonda yer alan ikili belgeler arasında Dışişleri Bakanlıkları arasında 2026-2028 yılları için İşbirliği Programı, Özbekistan-Pakistan İş Konseyi'nin kurulması konusunda anlaşma, Özbekistan-Pakistan Bölgelerarası Forumu'nun düzenlenmesi konusunda anlaşma, İmtiyazlı Ticaret Anlaşması'na yeni malların listesinin eklenmesine ilişkin protokol, Liman hizmetleri ve indirim sağlama alanında iş birliği anlaşması olmak üzere başlıca başlıklar paylaşıldı.

Şevket Mirziyoyev: Özbekistan, Gazze’de Konut, Okul ve Hastane İnşa Etmeye Hazırız

Şevket Mirziyoyev, Gazze Barış Kurulu’na katılmak üzere 17 Şubat’ta ABD’ye gitti.

Barış Kurulu’nun ilk oturumu 19 Şubat’ta Washington’da başladı. Açılış konuşmasında konuşan Mirziyoyev, “Bu toplantı Ortadoğu’daki durumu iyileştirmek ve barışı güçlendirmek için uluslararası dayanışmanın canlı bir göstergesidir. Konseyin çalışmalarını Gazze Şeridi’nin ekonomik ve sosyal iyileşmesi için olumlu koşullar yaratacağına inanıyorum. Bu bağlamda Özbekistan’ın bu girişimin başarılı bir şekilde hayata geçirilmesine yönelik tüm faaliyetleri destekleyerek Gazze’de konut, okul ve hastane inşası gibi yardımlar sağlamaya hazır olduğunu belirtirim.” ifadelerini kullandı.

Özbekistan ve ABD İkili Ticari İlişkilerini Genişletiyor

Şevket Mirziyoyev Washington ziyareti sırasında ABD Ticaret Bakanı Howard Latnick İhracat-İthalat Bankası Başkanı ve Uluslararası Finans Kurumu CEO'su ile bir araya geldi. Görüşmede Özbekistan-ABD stratejik ortaklığının, özellikle ticaret, ekonomi ve yatırım sektörlerinde istikrarlı bir şekilde geliştiği kaydedildi. Günümüzde iki ülke arasındaki ticaret hacmi 1 milyar doları aşmış olup, ülke pazarında yaklaşık 340 ABD şirketi faaliyet göstermektedir. Özellikle Enerji, kritik madenler, ulaşım, tarım, bilişim teknolojisi ve diğer sektörlerde iş birlikleri sürdürülmektedir. Toplantıda Özbekistan'ın Dünya Ticaret Örgütü'ne katılım sürecinin tamamlanması ve bu sürece ABD'nin daha fazla destek vermesiyle ilgili konular da ele alındı. Toplantı sonunda bir dizi ikili antlaşmalar imzalanarak iki ülke arasında ortak yatırım platformu oluşturulmasına karar verildi.

Orta Asya Ülkeleri ve Birleşik Krallık Dışışleri Bakanları C5+1 Formatında Bir Araya Geldi

26 Şubat tarihinde Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan, Türkmenistan ve Özbekistan Dışışleri Bakanları ve Birleşik Krallık dışışleri bakanı Yvette Cooper C5+1 formatında Londra'da bir araya geldi. İngiliz Dışışleri Bakanı, Orta Asya'nın uluslararası süreçlerdeki artan rolüne dikkat çekerek, bölgenin hızla gelişen ekonomik büyüme ve iş birliği merkezi olma potansiyelini vurguladı.

Londra toplantısı, 1991'deki bağımsızlığından bu yana bölgedeki tüm ülkeleri ve Birleşik Krallığı bir araya getiren ilk zirve oldu. Zirvede uluslararası gündemdeki önemli konular muhakeme edildi. Ardından Orta Asya'nın stratejik hammaddeler ve yenilenebilir enerji alanındaki potansiyeline dikkat çekilerek ticaret ve sanayi alanındaki ikili ve çok taraflı iş birliğini genişletmeye yönelik fırsatlar ele alındı.

Özbekistan Orta Doğu'daki Gerginliğin Tırmanmasından Endişe Duyduğunu Açıkladı

27 Şubat tarihinde Özbekistan Dışişleri Bakanlığı yaptığı resmi açıklamada, İran ve ABD arasında başlayan saldırıların hızla tırmanarak daha geniş bölgede yeni bir çatışma durumunun ortaya çıkmasından ciddi endişe duyduğunu belirtti. Özbekistan Hükümeti tüm tarafları uluslararası hukuk temelinde, siyasi, diplomatik ve karşılıklı diyalog yoluyla mevcut krizi çözmeye davet etti. Özbekistan Cumhuriyeti'nin bölgesel istikrar ve güvenliğin güçlendirilmesini sürekli olarak desteklediği ve durumun en kısa sürede normalleşmesini umduğu belirtildi.

Türkmenistan Cumhuriyeti

Şubat Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

Türkmenistan Heyeti Herat'ı Ziyaret Etti

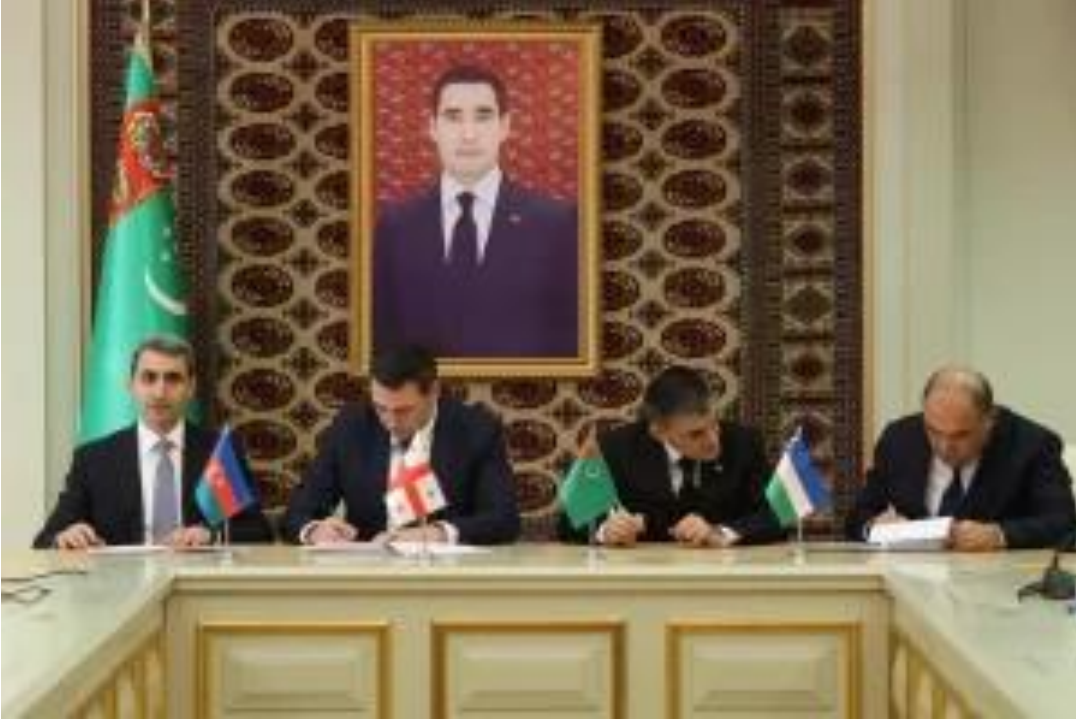
3 Şubat tarihli habere göre, Afganistan Ekonomik İşlerden Sorumlu Başbakan Yardımcısı Molla Abdül Gani Baradar ile Türkmenistan Dışışleri Bakanı Raşid Meredov, Türkmenistan–Afganistan–Pakistan–Hindistan (TAPI) doğalgaz boru hattı, elektrik tedariki ve bölgesel bağlantısallık dâhil olmak üzere büyük ekonomik ve altyapı projelerini ele aldı.

Taraflar, TAPI projesinin yanı sıra Türkmenistan–Afganistan–Pakistan (TAP) elektrik iletim projesi ile diğer elektrik ve demiryolu projelerini görüştü.

Açıklamada tarafların ayrıca ticaretin genişletilmesi, bankacılık iş birliği, istihdam yaratılması ve çeşitli sektörlerde ekonomik projelerin ortak yönetimi konularını da ele aldığı belirtildi.

Türkmenistan- Azerbaycan- Özbekistan- Gürcistan Hattında Ulaştırma İş Birliği

10 Şubat'ta Aşkabat'ta Azerbaycan Demiryolları A.Ş. Başkanı Rövsen Rüstemov, Türkmenistan Demiryolu Taşımacılığı Bakanı Mammed Akmammedov, Özbekistan Demiryolları A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Zufar Narzullayev ve Gürcistan Demiryolları A.Ş. Genel Müdürü Laşa Abaşidze arasında dördü bir toplantı gerçekleştirildi.

Toplantıda, bölgenin başlıca transit güzergahlarından biri olan Orta Koridor çerçevesinde de dâhil olmak üzere, demiryolu alanında iş birliğinin genişletilmesine yönelik imkânlar ele alındı. Ayrıca Orta Koridor'un rekabet gücünün artırılması ve bu güzergâh üzerinden yapılan taşımaların hacminin yükseltilmesi konularında görüş alışverişinde bulunuldu. Yük taşımalarının daha hızlı gerçekleştirilmesi açısından operasyonların dijitalleştirilmesinin önemi vurgulandı.

Türkmenistan, Almanya-Orta Asya Dışışleri Bakanları Toplantısına Katıldı

11 Şubat'ta Berlin'de, Almanya Federal Dışışleri Bakanı ve Orta Asya devletlerinin dış politika kurumlarının yöneticilerinin katılımıyla bir toplantı gerçekleştirildi.

Toplantıya Türkmen tarafını temsilen Türkmenistan Dışışleri Bakan Yardımcısı Ahmet Gurbanov katıldı. Görüşmelerin ana gündem maddeleri arasında enerji sektöründe iş birliğinin geliştirilmesi, bölgesel iş birliği meseleleri ve diğer konular yer aldı. Konuşmada bölgesel güvenlik meselelerine özel önem verildi. Orta Asya ve komşu bölgelerde istikrarı sağlamak amacıyla siyasi-diplomatik iş birliğinin derinleştirilmesinin önemi vurgulandı.

Türkmenistan Hükümeti'nde Kapsamlı Kabine Revizyonu

14 Şubat'taki habere göre 2025 yılı sonuçlarının değerlendirildiği Bakanlar Kurulu genişletilmiş toplantısı, hükümetin yapısını önemli ölçüde değiştiren köklü kararlara sahne oldu. Cumhurbaşkanı Serdar Berdimuhamedov, kilit sektörlerde büyük atamalar gerçekleştirdi.

Cumhurbaşkanı Serdar Berdimuhamedov sadece isimleri güncellemekle kalmadı, aynı zamanda ülkenin lojistik gücünü artırmak amacıyla yeni bir bakanlık kurdu. Yeni Bakanlık: Karayolları Bakanlığı Otoyol İnşaat Yönetimi Devlet Ajansı'nı feshederek yerine Türkmenistan Karayolları Bakanlığı kuruldu. Bu adım, Türkmenistan'ın bölgedeki kilit ulaşım merkezi statüsünü pekiştirme stratejisinin bir parçası olarak görülüyor.

“Karabağ” ve “Ahal-Teke” Atları Üzerine İş Birliği Görüşüldü

16 Şubat'ta Azerbaycan Cumhuriyeti'nin Türkmenistan Büyükelçisi Gismat Gozalov, Türkmenistan'daki Aba Annayev Adına Uluslararası Ahal-Teke At Yetiştirme Akademisi Rektörü Pygy Bayramdurdyev ile bir araya geldi.

Toplantıda, Doğu'nun nadir hazineleri olan “Karabağ” ve “Ahal-Teke” atlarının her iki milletin tarihi ve kültürel mirasında özel bir yere sahip olduğu vurgulandı.

Karabağ ve Ahal-Teke atlarının ortak eski bir soydan geldiği ve tarih ve kültür tarafından şekillendirilmiş ortak bir mirası temsil ettiği belirtildi. Her iki ülkede de bu at türlerinin ulusal somut miras ve tarihî hafızanın önemli sembolleri olarak hizmet ettiği; atlara duyulan saygının ise Azerbaycan ve Türkmenistan'da Türk kültürü ve ulusal geleneklerin ayırt edici bir özelliği olduğu ifade edildi. Bu nadir at türlerinin sadece binicilik sporları yarışmalarında değil, aynı zamanda kültürel mirasın ve tarihî mirasın korunmasında da önemli bir rol oynadığı vurgulandı.

Ayrıca, her iki ülke için at yetiştiriciliği alanında iş birliğinin daha da genişletilmesinin, bu alanda bir iş birliği mutabakat muhtırasının imzalanmasının ve UNESCO ve diğer uluslararası platformlarda binicilik mirasına ilişkin ortak girişimlerin hayata geçirilmesinin büyük önemi vurgulandı.

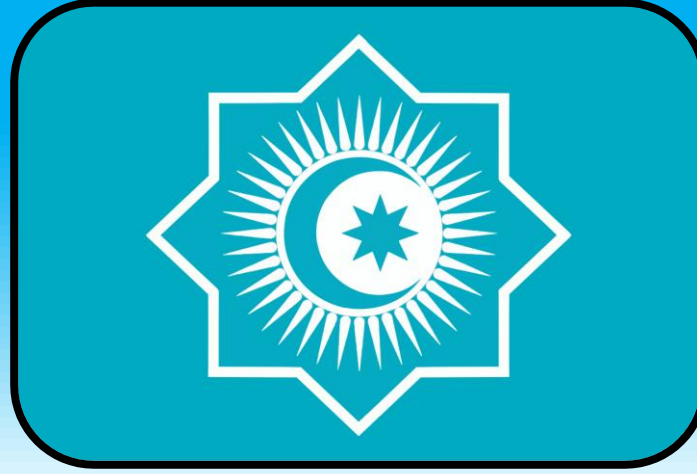

Güney Kore'den Türkmenistan Uluslararası İlişkiler Enstitüsü'ne Ekipman Desteği

18 Şubat tarihli habere göre Kore Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı'nın Resmi Kalkınma Yardımı (ODA) Programı sayesinde, Türkmenistan Dışişleri Bakanlığı Uluslararası İlişkiler Enstitüsü'ne ileri teknoloji ekipmanlardan oluşan güçlü bir paket hibe edildi. Teslim töreni diplomatik akademide gerçekleştirildi.

Günümüzde Güney Kore, inovasyonun küresel lideridir. Seul, 2025 yılında ODA kapsamında dünya genelindeki ortaklarını desteklemek için 4,8 milyar dolarlık rekor bir bütçe ayırdı. Türkmenistan bu stratejide özel bir yere sahip. Kore Cumhuriyeti Büyükelçiliği Maslahatgüzarı Kim Jun Chul'un belirttiği gibi bu, sadece teknik bir yardım değil, Türkmenistan'ı dünya sahnesinde temsil edecek gelecekteki kadrolara yapılan bir yatırımdır.

Türk Devletleri Teşkilatı

Şubat Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

TDT Üye Devletleri Gümrük Başkanlarının Olağanüstü Toplantısı: Cenevre’de İş Birliği ve Uluslararası Koordinasyon Perspektifi

TDT Gümrük İdareleri Başkanlarının Olağanüstü Toplantısı, 10 Şubat tarihinde Cenevre’de Palais des Nations’ta gerçekleştirildi. Toplantıya TDT Genel Sekreteri Büyükelçi Kubanıçbek Ömüraliyev, TDT Üye Devletlerinin üst düzey gümrük yetkilileri ile Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu (UNECE) ve Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Birliği (IRU) temsilcileri katıldı.

Toplantının açılışında Ömüraliyev, söz konusu buluşmanın UNECE Küresel Forumu ve TIR İdare Komitesi oturumu marjında gerçekleştirilmesinin, TDT’nin uluslararası platformlarda ortak ve uyumlu bir tutum sergilemesi açısından önemli bir fırsat sunduğunu ifade etti.

TDT ve 2026 Mnh Güvenlik Konferansı

mraliyev, 12–16 Şubat tarihlerinde küresel güvenlik, bağlantısallık ve gelişen uluslararası düzene ilişkin üst düzey iŐtiŐarelerin gerçekleŐtirildięi Mnh Güvenlik Konferansı 2026'ya (MSC) katıldı.

Konferansta uluslararası sistemin geleceği, ticaret ile güvenlik arasındaki etkileŐim ve küresel dinamikleri Őekillendiren bağlantısallık giriŐimleri gibi başlıca jeopolitik ve ekonomik geliŐmeler panel oturumlarında değerlendirildi.

Türk Dünyası Kayak Kupası

TDT kapsamında düzenlenen ikinci Türk Kayak Kupası, 18 Şubat'ta Uludağ Kayak Merkezi'nde gerçekleştirildi. Türk dünyasından sporcuları bir araya getiren organizasyona üye devletlerden 100'ün üzerinde katılımcı iştirak etti. Turnuva, kış sporları alanında iş birliğini güçlendirmenin yanı sıra Türk dünyasındaki kış turizmi destinasyonlarının uluslararası görünürlüğünü artırmayı amaçlamaktadır.

Türkistan'da TDT Ekonomi Toplantısı

Kazakistan'ın Türkistan kentinde, 20 Şubat'ta Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) Ekonomi ve Ticaret Bakanları 14. Toplantısı'na ev sahipliği yaptı. Türkistan Eyaleti Valiliği tarafından yapılan açıklamaya göre toplantı, Kazakistan Ulusal Ekonomi Bakan Yardımcısının ev sahipliğinde gerçekleştirildi.

Toplantıya Türkiye, Azerbaycan, Kırgızistan ve Özbekistan'dan bakan yardımcılarının yanı sıra TDT Genel Sekreteri ile Türk Yatırım Fonu Başkanı katıldı.

Görüşmelerde ticaret ve ekonomik iş birliğinin derinleştirilmesi, ticaret engellerinin kaldırılması, ulaştırma hatlarının geliştirilmesi ve dijital ticaretin yaygınlaştırılması ele alındı. Ayrıca Doğu ile Batı arasındaki önemli güzergahlardan biri olan Orta Koridor'un stratejik rolüne dikkat çekilerek, hattın üye ülkeler arasındaki ticarete katkı sunduğu vurgulandı.

TDT Genel Sekreteri ile DSÖ/Avrupa Bölge Direktörü 2026-2027 Eylem Planı

23 Şubat tarihinde Ömüraliyev ile Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) Avrupa Bölge Direktörü Hans Henri P. Kluge, TDT ile DSÖ Avrupa Ofisi arasında imzalanan iş birliği çerçevesinde 2026–2027 Eylem Planını imzaladı.

Eylem planı; acil durum hazırlığı, dijitalleşme, sürdürülebilir sağlık tesisleri, sağlık güvenliği, bulaşıcı olmayan hastalıklarla mücadele, sağlıklı yaşlanma ve iklim sağlığı alanlarında iş birliğini kapsamaktadır. Plan, iki kurum arasındaki stratejik ortaklığın somut bölgesel uygulamalarla güçlendirilmesini amaçlamaktadır.

Sakarya Üniversitesi

Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi

Ülke Araştırmacıları

Azerbaycan

Emir
Yılmaz

Kazakistan

Aslı Nur
Halil

Kırgızistan

Erdem
Yılmaz

KKTC

Emir
Karakoç

Macaristan

Muhammed
Çağrı
Turhan

Özbekistan

Gizem Özen
&
Nurmuhammed
Rustemov

Türkmenistan

Merve
Albayrak
&
Merve
Boyun

TDT

Hatice
Çoban
&
Zişan
Demirkan

Yararlanılan Kaynaklar:

- 525.az
- avim.ogr.tr
- edition.cnn.com
- hungarytoday.hu
- miniszterelnok.hu
- tr.euronews.com
- trthaber.com
- turkkon.org
- <https://24.kg/kyrgyzcha/>
- <https://24.kz/kz/zha-aly-tar>
- <https://egemen.kz/>
- <https://kg.akipress.org/>
- <https://haberkibris.com/>
- <https://en.apa.az/>
- <https://qazinform.com/>
- <https://kun.uz/>
- <https://www.iqair.com/>
- <https://turkmenportal.com>
- <https://tr.wikipedia.org/>
- <https://www.aa.com.tr/tr>
- <https://www.azattyk.org/news>
- <https://www.bbc.com/kyrgyz>
- <https://www.election.gov.kz/>
- <https://www.kibrispostasi.com/>
- <https://www.kibrisgazetesi.com/>
- <https://www.trtavaz.com.tr/canli-izle>
- <https://qha.com.tr/>
- <https://xabardor.uz/uz/>
- <https://tmrl.gov.tm/tk/news>
- <https://www.sondakika.com>
- <https://www.milatgazetesi.com/>
- <https://tr.kabar.kg/>
- <https://abouthungary.hu/>

Görseller, belirtilen kaynaklardan alınmıştır.

Yararlanılan Kaynaklar:

- <https://www.kazakistan.kz>
- <https://www.uzdaily.uz/ru>
- <https://www.yeniduzen.com>
- <https://www.kktcb.org/tr>
- <https://www.sozcu.com.tr/>
- <https://www.mfa.gov.tr/>
- <https://www.mynet.com/>
- <https://www.trthaber.com/>
- <https://www.atavatan-turkmenistan.>
- <https://tdh.gov.tm/tk>
- <https://www.azathabar.com/z/2246>
- <https://www.trt.net.tr/turkmen/dunya>
- <https://www.voaturkce.com/>
- <https://www.azattyk.org/>
- <https://www.eunews.it/>
- <https://www.hungarianconservative.com/>

- <https://www.turkmenhabar.com/>
- <https://jeyhun.news/>
- <https://www.mfa.gov.tm/tk/news>
- <https://caa.gov.tm/>
- <https://turkmenistan.gov.tm/tk>
- <https://www.sondakika.com/>
- <https://www.turkmenturkbank.com>
- <https://orient.tm/tm>
- <https://business.com.tm/tr/>
- <https://www.ntv.com.tr/>
- <https://www.washingtonpost.com/>
- <https://turkmentv.gov.tm/>
- <https://business.com.tm/>
- <https://metbugat.gov.tm/>
- <https://azon.global/>
- report.az

Görseller, belirtilen kaynaklardan alınmıştır.